

กวค.52.....
วันที่4 เม.ย 67.....
เวลา14.16.....

ที่ กต ๑๒๐๒/๒๒๕

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กทม. ๑๐๕๐๐

๔ เมษายน ๒๕๖๗

เรื่อง การทบทวนแนวปฏิบัติการดำเนินการภายในของไทยในการพิจารณาให้ความเห็นชอบเอกสารในกรอบอาเซียน
เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ด้วยกระทรวงการต่างประเทศขอเสนอเรื่องการทบทวนแนวปฏิบัติการดำเนินการภายในของไทยในการพิจารณาให้ความเห็นชอบเอกสารในกรอบอาเซียนมาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีได้ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗)

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความรวดเร็วของการดำเนินการภายในของไทย กระทรวงการต่างประเทศเห็นควรเรียนเสนอคณะรัฐมนตรีทบทวนแนวปฏิบัติการดำเนินการภายในของไทยในการพิจารณาให้ความเห็นชอบเอกสารในกรอบอาเซียน ๒ ประเภท ได้แก่ (๑) เอกสารระหว่างอาเซียนกับภาคีภายนอก ซึ่งเลขการอาเซียนลงนามในนามอาเซียนในฐานะองค์การระหว่างประเทศระดับรัฐบาล และ (๒) แผนงาน (Work Plan) และแผนดำเนินการ (Plan of Action) ระหว่างอาเซียนกับภาคีภายนอกที่ไทยต้องร่วมรับรอง โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอต่อคณะรัฐมนตรี ตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๒. ความเร่งด่วนของเรื่อง

ไม่มี

๓. สารสำคัญ

๓.๑ ปัจจุบัน มีเอกสารในกรอบอาเซียนที่กระทรวงการต่างประเทศและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามนัยมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ ทั้งหมด ๓ ประเภท ได้แก่

๓.๑.๑ ความตกลงที่ไทยลงนามในฐานะคู่ภาคี ซึ่งถือเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ อาทิ ความตกลงจัดตั้งเขตการค้าเสรีระหว่างอาเซียนกับประเทศต่าง ๆ อนุสัญญาอาเซียนว่าด้วยการต่อต้านการก่อการร้าย (ASEAN Convention on Counter Terrorism) และความตกลงว่าด้วยการขนส่งทางอากาศที่ครอบคลุมอาเซียน-สหภาพยุโรป (ASEAN-EU Comprehensive Air Transport Agreement)

๓.๑.๒ เอกสารระหว่างอาเซียนกับภาคีภายนอกที่เลขการอาเซียนเป็นผู้ลงนามในนามอาเซียนในฐานะองค์การระหว่างประเทศระดับรัฐบาล โดยเอกสารประเภทนี้มีเนื้อหาเกี่ยวกับการวางกรอบความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับภาคีภายนอก หรือการให้งบประมาณจากภาคีภายนอกเพื่อดำเนินโครงการความร่วมมือกับอาเซียนตามกรอบแผนงานที่มีระหว่างกันอยู่แล้ว โดยไม่ก่อพันธกรณีต่อประเทศสมาชิกอาเซียน เช่น ความตกลงให้การสนับสนุนทางการเงิน (Financing Agreement) และบันทึกความเข้าใจ (Memorandum of Understanding) ทั้งนี้ ปัจจุบันส่วนราชการเจ้าของเรื่องจะนำเสนอเรื่องให้คณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบ

/และเมื่อคณะ ...

และเมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบแล้ว กรมอาเซียนจะแจ้งสำนักเลขาธิการอาเซียนผ่านคณะผู้แทนถาวรไทย ประจำอาเซียน ณ กรุงจาการ์ตา ว่า ไทยเห็นชอบให้เลขาธิการอาเซียนลงนาม

อย่างไรก็ดี เนื่องจากกระบวนการภายในของไทยมีขั้นตอนที่ต้องใช้เวลา ทำให้ไทย มักต้องขอขยายระยะเวลาการให้ความเห็นชอบและเป็นประเทศสุดท้ายที่ให้ความเห็นชอบเอกสารที่เลขาธิการ อาเซียนเป็นผู้ลงนามในนามอาเซียน ซึ่งในหลายกรณีส่งผลให้การดำเนินโครงการความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับ ภาศิกายนอกเกิดความล่าช้า และสถานการณ์เช่นนี้มีผลเชิงลบต่อภาพลักษณ์และบทบาทของไทยในอาเซียนและ ประโยชน์ที่ไทยจะได้รับจากการดำเนินโครงการความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับภาศิกายนอก

๓.๑.๓ เอกสารที่ไทยต้องร่วมรับรอง (adopt) ซึ่งเป็นเอกสารแสดงเจตนารมณ์ทางการเมือง เพื่อระบุแนวทางความร่วมมือในอาเซียน หรือระหว่างอาเซียนกับภาศิกายนอกของอาเซียน เช่น แถลงการณ์ (Statement) หรือปฏิญญา (Declaration) ระดับผู้นำและรัฐมนตรี และแผนงาน (Work Plan) หรือแผนดำเนินการ (Plan of Action)

๓.๒ ในการนี้ กระทรวงการต่างประเทศเห็นควรทบทวนแนวปฏิบัติการพิจารณาให้ความเห็นชอบ ต่อเอกสารในกรอบอาเซียน ๒ ประเภท โดยให้กระทรวงการต่างประเทศหรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเพื่อให้ความเห็นชอบ ของไทย โดยไม่ต้องนำเอกสารดังกล่าวเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอ เรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๓.๒.๑ เอกสารระหว่างอาเซียนกับภาศิกายนอกที่เลขาธิการอาเซียนเป็นผู้ลงนามในนาม อาเซียนในฐานะองค์การระหว่างประเทศระดับรัฐบาล ซึ่งเป็นเอกสารที่ไม่ก่อพันธกรณีต่อประเทศสมาชิก โดยเอกสาร ดังกล่าวต้องเข้าเงื่อนไขทั้ง ๕ ประการ ดังนี้

(๑) ไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

(๒) เป็นการจัดทำความตกลงระหว่างอาเซียนกับภาศิกายนอก ซึ่งมีเลขาธิการ อาเซียนหรือผู้แทนเลขาธิการอาเซียนเป็นผู้ลงนามในนามอาเซียน โดยไทยไม่ได้ร่วมลงนามในฐานะคู่ภาศิก

(๓) สอดคล้องกับข้อ ๔๑ ของกฎบัตรอาเซียนว่าด้วยการดำเนินความสัมพันธ์กับภาศิกายนอก รวมทั้งแผนงานประชาคมอาเซียน หรือเอกสารของอาเซียนที่เคยได้รับรองโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน หรือที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนที่เกี่ยวข้อง

(๔) ไม่ก่อให้เกิดผลผูกพันด้านงบประมาณกับไทย และ

(๕) ได้รับความเห็นชอบจากองค์กรเฉพาะสาขาของอาเซียนที่เกี่ยวข้องแล้ว

๓.๒.๒ แผนงาน (Work Plan) และแผนดำเนินการ (Plan of Action) ระหว่างอาเซียนกับ ภาศิกายนอกที่ไทยต้องร่วมรับรอง ซึ่งเป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อระบุมাত্রการดำเนินการในการสนับสนุนประชาคม อาเซียนตามแนวทางที่ประเทศสมาชิกอาเซียนเคยเห็นชอบแล้ว โดยเอกสารดังกล่าวต้องเข้าเงื่อนไขทั้ง ๕ ประการ ดังนี้

(๑) ไม่เข้าลักษณะเป็นหนังสือสัญญาตามมาตรา ๑๗๘ ของรัฐธรรมนูญแห่ง ราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

(๒) สอดคล้องกับข้อ ๔๑ ของกฎบัตรอาเซียนว่าด้วยการดำเนินความสัมพันธ์กับภาศิกายนอก

(๓) เป็นการระบุแนวทางการดำเนินความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับภาศิกายนอก โดยสอดคล้องกับแผนงานประชาคมอาเซียน แผนงานขององค์กรเฉพาะสาขาของอาเซียน หรือเอกสารของอาเซียน ที่เคยได้รับรองโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียนหรือที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนที่เกี่ยวข้อง

(๔) ไม่ก่อให้เกิดผลผูกพันด้านงบประมาณกับไทยนอกเหนือจากงบประมาณที่ ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐได้รับจัดสรรโดยความเห็นชอบของรัฐสภาแล้ว และ

(๕) สามารถปฏิบัติได้ภายใต้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ระเบียบ และข้อบังคับที่มีอยู่ ในปัจจุบันของไทย

๔. ประโยชน์และผลกระทบ

การทบทวนและกำหนดแนวปฏิบัติใหม่ในการดำเนินการภายในของไทยเพื่อให้ความเห็นชอบเอกสารในกรอบอาเซียนตามข้อ ๓.๒ จะเป็นการลดขั้นตอนการดำเนินการและเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการภายในของไทยให้รวดเร็วมากยิ่งขึ้น ซึ่งจะช่วยให้โครงการความร่วมมือต่าง ๆ ในกรอบอาเซียนสามารถเริ่มดำเนินการได้ตามกำหนดเวลาและส่งเสริมบทบาทที่สร้างสรรค์ของไทยในอาเซียนต่อไป

๕. ค่าใช้จ่ายและแหล่งที่มา หรือการสูญเสียรายได้

ไม่มี

๖. ความเห็นหรือความเห็นชอบ/อนุมัติของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

เมื่อวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ กระทรวงการต่างประเทศ (กรมอาเซียน) ได้จัดการหารือเกี่ยวกับการทบทวนแนวปฏิบัติในการดำเนินการภายในของไทยในการให้ความเห็นชอบเอกสารในกรอบอาเซียน โดยมีผู้แทนกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเข้าร่วม โดยที่ประชุมเห็นควรให้กระทรวงการต่างประเทศเรียนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาทบทวนแนวปฏิบัติการพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อเอกสารในกรอบอาเซียน ๒ ประเภท ได้แก่ (๑) เอกสารระหว่างอาเซียนกับภาคีภายนอกซึ่งเลขาธิการอาเซียนเป็นผู้ลงนามในนามอาเซียนในฐานะองค์การระหว่างประเทศระดับรัฐบาล และ (๒) แผนงาน (Work Plan) และแผนดำเนินการ (Plan of Action) ระหว่างอาเซียนกับภาคีภายนอกที่ไทยต้องร่วมรับรอง ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีเห็นชอบ โดยไม่ต้องเสนอเอกสารสองประเภทข้างต้นให้คณะรัฐมนตรีให้พิจารณาตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

๗. ขอกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

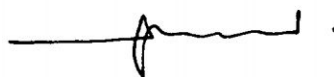
ไม่มี

๘. ข้อเสนอของหน่วยงานรัฐ/คณะกรรมการเจ้าของเรื่อง

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบแนวปฏิบัติการให้ความเห็นชอบเอกสารในกรอบอาเซียน ๒ ประเภท ได้แก่ (๑) เอกสารระหว่างอาเซียนกับภาคีภายนอกที่เลขาธิการอาเซียนเป็นผู้ลงนามในนามอาเซียนในฐานะองค์การระหว่างประเทศระดับรัฐบาล และ (๒) แผนงาน (Work Plan) และแผนดำเนินการ (Plan of Action) ระหว่างอาเซียนกับภาคีภายนอกที่ไทยต้องร่วมรับรอง โดยหากเอกสารดังกล่าวเข้าข่ายตามเงื่อนไขข้อ ๓.๒.๑ และ ๓.๒.๒ ตามลำดับ ให้กระทรวงการต่างประเทศหารือส่วนราชการเจ้าของเรื่องที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบของไทย โดยไม่ต้องนำเอกสารดังกล่าวเสนอต่อคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๔ (๗) ของพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปานปรีย์ พหิทธานุกร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมอาเซียน

กองยุทธศาสตร์และความร่วมมืออาเซียน

โทร. ๐ ๒๒๐๓ ๕๐๐๐ ต่อ ๑๔๓๓๑ (พิมพ์วิไลต์ ๐๘๑ ๐๒๐ ๑๒๕๐)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ mfa1202@mfa.go.th